

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan pozrej. Cena mu je 80 kr. za celo leto; 40 kr. za pol leta. Naročniki „Slovenca“ ga dobivajo zastónj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu, naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. — Naznanilo stane 8 kr.; za dvo-stopno petit-vrsto, če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat, in 15 kr., če se tiska trikrat. Večkratno tiskanje je še veliko ceneje.

Štev. 221

V Ljubljani, 19. novembra 1891.

Letnik IV.

Državni zbor in Slovenci.

Zadnje dni je v državnem zboru brez povoda naučni minister Gavč Slovencem pokazal — rogé. Govor njegov priča, da je hud nasprotnik Slovencem in da gledé šol mi nimamo od njega ničesar pričakovati ne v verskem, ne v narodnem oziru.

Poslanec Klun je namreč v seji dne 13. t. m., kakor druga leta pri razpravi o ljudskem šolstvu govoril o slovenskih ljudskih šolah ter kazal na uprav turške razmeré, ki vladajo pri ljudskem šolstvu na Koroškem. Mirno, stvarno in odločno je z zgovornimi besedami poslanec Klun pojasnoval, kake krivice se godé pri šolah koroškim in primorskim Slovencem, da slovensko déco podučujejo nemški učitelji in da se kakor v posmeh zakonom zavračajo prošnje slovenskih občin za slovenske šole. Omenjal je tudi razmer na Kranjskem: dogodek, zaradi katerega je bil šolski nadzornik v kočevskem okraju nenadoma brez preiskave odstavljen, kako da je minister Gautsch Nemea imenoval za učitelja godbe na ljubljanskem učiteljišču, sploh navajal dogodke, ki spričujejo velike krivice, katere morajo Slovenci trpeti gledé na šolstvo v kljub zakonito zagotovljeni enakopravnosti.

Na ta popolno stvaren govor, katerega so glasno odobraval slovenski državni poslanci in ki je govorjen práv iz srca slovenskega naroda, odgovarjal je minister Gautsch. Ta odgovor bi se bil pač lepo glasil od strani nemških liberalcev, a raz ministerški stol je bil jako neumesten. Minister nauka se ni potrudil, da bi ovrgel dokaze, katere je navajal poslanec Klun, marveč je zahtevo slovenskega puka odbil s prazno pretvezo, da je zahtevanje slovenskih šol na Koroškem le posledék agitacije. Da,

minister je šel tako daleč, da je katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem sumničil, da je prekoračilo svoj delokrog, ker je posredovalo, da je 33 občin vložilo prošnje za slovensko šolo, ter grozil društvu s policijskim postopanjem.

Kako da so te besede vplivale na zbornico, je znano iz brzojavnega poročila. Levica je gromovito ploskala in burno pritrjevala, Slovenci in z njimi konservativci in Mladočeti so oporekali; vsi poslanci v zbornici pa so čutili, da je trenotek resen in da utegne imeti važne posledice.

Levica pričakuje, da Slovenci stopijo iz konservativnega kluba; posledica temu bi bila, da se razdrobi konservativni klub in da levčarji pridejo na vladno krmilo.

Na to neumestno izzivanje sevéda slovenski poslanci niso mogli molčati in zato je v soboto odgovarjal ministru poslanec Šuklje:

V dovršenem govoru po obliki mirnem, s poobsegu odločnem, je govornik poudarjal, da je minister zelo površno in nestvarno govoril. Po pravici je izrazil svoje začudenje, kako da se je mogel minister Gautsch izraziti proti ustavi, katere ne pozná jednega jezika vzvišenega nad druge, zagotavljajoč vsakemu popolno jednake pravice.

Končal pa je Šuklje svoj govor z besedami: „Mogoče, da nas čaka boj. Mi se ga ne bomo branili; mi bomo boj prevzeli brez lahkomišelnosti; toda tudi popolno hladnokrvni. Tu se spomnim besed Kaldéronovih: „Čast je svetšče duše in duši gospodar je Bog.“ Zato, gospóda moja, bomo mi slovenski poslanci tako delali in vse svoje ljudstvo bomo imeli

na svoji strani. Delali bomo tako, kakor nam veleva naša narodna čast, — drugo prepustimo Bogu; upamo pa, da Bog ne dopusti, da bi propal naš vrli narod!"

Slovenska poslanca Klun in Šuklje sta gledé na šolstvo izjavila zahtevo slovenskega ljudstva, da hoče versko in narodno šolo; naučni minister je v svojem govoru prvo zahtevo gledé verske šole, katero je poudarjal poslanec Klun, popolno prezrl, drugo zahtevo gledé narodne šole pa odločno

odbil. Zapomnimo si dobro ta povod razdvoja med vlado in Slovenci.

Ako se osreduje vlada pridruži tem nazorom naučnega ministra, tedaj slovenski poslanci vlade ne morejo več podpirati, tedaj morajo sprejeti boj, o katerem je govoril poslanec Šuklje.

A ž njimi vred vsprejme ta boj tudi ves slovenski narod, ki bo, upajmo, složen z vsemi silami s pomočjo krščansko mislečih mož drugih narodnostij proti skupnemu nasprotniku vspešno branil svoje versko-narodne svetinje.

Kaj je novega po Slovenskem?

Od sv. Magdalene nad Idrijo, 12. novembra. Visoko proti nebu se dvigajo naše gore, katerim so zlobni Nemci dali ime Őudenberg. Pa vsaj se res čudne reči godijo v naši soseski, in to tembolj, ker smo še vedno brez pastirja. Prosili smo sicer — pa ni ga duhovnika, da bi nas učil. Pač nam je nekdo, recimo mu Jurče, brez da bi ga bil kdo kaj prosil, preskrbel prav nepotrebne dušne hrane, namreč več Rodoljubov! — Mi smo res nauka potrebni — pa za tak nauk se mi Jurčetu prav lepo zahvalimo. Krajcarje, katere je dal za Rodoljuba, bi znal pač lahko boljše obrniti. Premišljeval sem dolgo časa, kaj da naj bi nas „Rodoljub“ učil, in sem prišel

do dveh reči, v katerih smo res nauka potrebni. Najprvo nas bode menda učil, kdo naj nas prav fino popraska, kedar nas kaj srbi. Sami imamo predebele in preokorne prste, zato je nas mora kdo drugi popraskati. Take praskače moramo prav močno spoštovati, in jih prav pogosto na pomoč klicati, in to tem bolj, ker za pot ne računajo veliko, le kakih 40 goldinarjev. Če pa tak praskač 6 ljudi popraska, potem pa se vé, da se mu spodobi šestkrat po 40 gl. ponuditi; to je 240 goldinarjev za eno samo pot. Kmet, ti pa molči, plačaj in ponižno se priklanjaj tem, ki te tako lepo opraskajo, oni so tvoji dobrotniki, le poslušaj in ubogaj jih! Drugič nas bode pa

Listek.

Najlepši biser.

I.

Angela je bila uboga deklica. Mati njena je bila vdova in že dolgo časa bolehná. Dobri ljudje so ji pomagali, da se je Angela izšolala in priučila šivanju. Sila je bila prikipele že do vrha. Vse, kar je mati prihranila, je večinoma pošlo in sedaj bi bile v največji siročini, da ni Angela z marljivim šivanjem za-se in za svojo mater prislužila najpotrebnejšega.

Angelo so poznali ljudje kot dobro deklico. Bila je vpisana v družbo Marijinih otrók. Zato je tudi rada molila in vsaki dan zgodaj zjutraj hodila k sv. maši. Točno ob svoji uri pa je bila že vselej pri delu. Povsod so jo radi imeli, kamor je prišla, ker je delala lepo in ceno in ker ni nikomur napravljala nobenih sitnostij. Tiha je bila in z vsem zadovoljna.

Bližal se je praznik brezmadežnega spočetja Matere božje, velik praznik za vsakega katoličana, posebno imeniten pa za otroke Marijine. — Sklenile so letos deklice te družbe, da napravijo za kip brezmadežnega Spočetja dragoceno kronico. Ker je imela družba mnogo udov, pričakovali so po pravici obilnih doneskov. Tudi Angela je poznala svojo dolžnost v tem oziru. Ona, dasi revna, ni hotela zaostati za drugimi. Marsikatero noč je v ta namen delala do nenavadno pozne ure. Marsikedar bi si bila rada kaj novega napravila pri obleki, a misel, da mora hraniti za kronico, je vselej premagala, da je prihranjene denarje spravljala v denarnico. Dasi so bili njeni zaslužki le bolj skromni in dasi je morala ž njimi skrbeti za mater in za-se, vendar je v nekaterih mesecih prihranila deset goldinarjev.

Proti koncu meseca novembra pride k njej prednica družbe Marijinih otrók, ki je imela naročilo pobirati pri udih denar za kronico.

„Angela, od tebe tudi še nisem nič dobila za kronico,“ reče ji prednica, „ali nimaš tudi ti majhnega darila za Marijo?“

Rodoljub tudi podučil, kako se imamo obnašati ob času volitev. Deželnozborske volitve so imeitna reč. Našemu znancu Jurčetu se sliče kaj mečeno po poslanstvu cedijo; rajše bi sedel v Ljubljani v deželni hiši na mehkiem sedežu, kakor da gleda beli dan. Ker pa Jurče dobro vé, da navadno le tisti človek poslanec postane, kogar časniki za to priporočé, zato se pa tako trudi tak časnik po soseski razširiti, kateri bi njega priporočal. Če je pa tako, potem pa ni zastoj Rodoljuba plačal, vsaj si upa kakor poslanec na mehkiem sedežu vsak dan petak prislužiti. Da, Jurče ima res bistro glavo, kdo bi si bil kaj takega mislil! Ta dva nauka nam bode menda „Rodoljub“ v različni podobi podajal, on bode blažil naša srca in praskal po naših žepih! Za danes naj bode dovolj, če treba bomo še katero povedali, da bodo ljudje po širnem svetu spoznali, kakšni da so naši Jurčeki in njih poslušni blapci. — V Črni vrh nad Idrijo pride kot vikar č. g. Jakob Lebar, dosedaj kapelan v Spodnji Idriji. — Morda se sčasoma tudi za naš kraj oglasi kak duhovnik?

Štajarsko. V Gradcu so pri novosezidanej in „Presvetemu Sreč Jezusovemu“ posvečenej cerkvi ustanovili novo faro, ki je začela poslovati dne 1. novembra. Pri slovesnej službi Božji so mil. gosp. knezoškof dr. Zwerger vmestili č. g. Jurija Šabl kot novega župnika. — Svetli cesar so za šolo v Bučah darovali 200 glid., ognjegascem v Kamnici pa 70 glid. — Občina „Sv. Jakob“ v Slovenskih Goricah je pri deželnem odboru poprosila za denarstveno pomoč, da bi si laglje napravila cesto proti

Omereku, pa prošnja ni bila vslišana. — Kočljjar Valentin Korošec iz Borovca pri Sv. Marku blizu Ptuja, njegova 16letna hčerka Nežika, njegov stric Anton Korošec, kočljjar Franc Cizerl, toti so se nameravali čez Dravo prepeljati na nekem čolnču. Nekoliko vinjeni Valentin se je nagnil in tako nehoté prevrgel ladjico, da so se razven Cizerla potopili vsi. — Pri Sv. Juriju ob železnici obstoji že več let podružnica „Družbe ss. Cirila in Metodija.“ Sedaj so pa tam domoljubne gospé in vrle gospodičine ustanovile še posebič žensko podružnico imenovane šolske „Družbe.“ — V Celji je „Posojilnica“ kupila hišo in vrt s seliščem za 25 tisoč glid. od g. Rajtarja nasproti c. kr. okrajnemu glavarstvu, torej na jednom najlepših krajev v mestu. Poslopje, v katerem se nahaja nova „Tiskarna“ in štacuna g. Vaničeva, to hišo je pa „Posojilnica“ kupila že ono leto, tako je ona sedaj posestnica na dveh krajih. — Zvečer 10. maja letos je zginil Franc Končan, sluga pri c. kr. davkarnici v Celji. Kam li ga je odnesla noč, tega ni vedel živ krst. Dué 8. avgusta je pa Jože Dragovič našel mrtvo truplo v Savi pri Brežicah. Preiskava je prepoznala Končana. Toda, ker so tisti majniški večer omenjenemu služniku čez prag iz krčme v temno noč tako posvetili, da je padel in obležal, na podlagi te prigodbe se je slutilo, da so slugo v Savino vrgli: krčmar Franci, pak dninarja Janez Železnik in Julij Grabič. Vse tri spravili so pod ključ. Te dni se je vršila obravnava, ali sodnik se ni mogel prepričati, da bi zatoženci bili Končana po vodi spravili na drugi svet, vsled tega bili so

„Se nocoj,“ pravi Angela, „ko se vrnem z dela, prinesem ti, kar sem nahranila v ta namen.“

„Dobro, dobro! Da je le nekaj. Saj veš, veliko ne zahtevam, a vendar od vsacega nekaj. — Torej zvečer, Angela, se vidimo. Z Bogom!“

„Gotovo, gotovo!“ poslavlja se Angela od predstojnice.

Vsa trudna prišla je Angela zvečer domov, a nocoj nič ni čutila svoje utrujenosti. S posebnim veseljem štela je desetice in goldinarje, katere si je z varčnostjo in posebno pridnostjo prihranila v zadnjem času. O tem denarju celo materi ni povedala. Ne sicer zato, da bi skrivala pred njo, ker skrivnostij pred materjo dobra hči ne sme imeti nobenih; pač pa si je mislila, da bi ne bilo prav, ko bi se s tem livalila svoji materi. Skrivaj je hotela storiti to dobro delo upajoč plačila od nebeškega Očeta, kateremu so znana tudi najbolj skrita dobra dela.

Po skromni večerji se urno odpravi na pot.

II.

Mrzla jesenska burja je brila okrog voglov po mestnih ulicah. Ljudij je bilo malo na cesti. Vsak,

kdor je le mogel, umaknil se je neprijetnemu pišu, ker proti njegovi sili najboljša obleka ne izda veliko.

Iz hiše tam doli na koncu mesta, že precej oddaljene od družih hiš, čuje se glasno ihtenje in kričanje.

„Ne bodite vendar tako neusmiljeni! Prosim vas lepo, potrpite še nekaj časa z menoj, vse vam bom pošteno poplačala, kakor do zdaj še vselej. — Ako nimate z menoj usmiljenja, vsaj nedolžnih otročičev se usmilite, ki nista nič zagrešila, kam hočem ž njima v to mrzlo burjo, saj mi zmrzneta čez noč.“ Tako je ihtela neznana žena.

„Meni nič mar,“ začuje se odurni moški glas, „kdor ne plača stanovanja, ne trpim ga pod svojo streho. Jaz nimam hiše za lačne potepuhe, ampak za ljudi, ki pošteno plačajo. — Le urno se mi spravite iz hiše, sicer sem prisiljen, vas kar siloma vreči na ulico. — Hej, Jurij, pojdi sem, da pomečeva skozi vrata šaro teh ljudij; čemu bi nam zastoj delali nadlego?“

In tako se je zgodilo. Daš je mati na kolenih prosila brezsrčnega skopuha, naj še do jutri ž njo

spoznani nekrivimi in iz zopora izpuščeni. — Posestnik Matija Kovačič na Bizeljskem si je zoper trsovno ušico vinograd okovaril s tem, da je torišče zasadi z ameriškimi trtami. Za pridnost in vzgledni

nasad je iz deželne blagajnice dobil nagrado ali „premijo“ 100 gld. — Živinski sejmi so zopet dovoljeni, ker je bolezen pri govedu brez malega povsod prenehala.

Cerkev in šola.

Nevarni časi za katoliško cerkev.

Že zadnjič je „Domoljub“ poročal svojim bralcem, kako so brez pravega vzroka poulični razgrajalci napadli francoske romarje v Rimu. Časniki so poročali, da je neki francoski študent zapisal v Panteonu v vpisovalno knjigo besede: Živio papež! — Ker se je to zgodilo pri grobu Viktor Emanuela, umrlega laškega kralja, rekli so italijanski kričači, da je to razžaljivo; jeli so napadati romarje tako, da so morali nagloma zapustiti Rim in da tudi drugi, večinoma delavci in rokodelci, ki so bili namenjeni iz Francoskega letos v Rim, sedaj ne bodo šli.

Pozneje pa se je spričalo, da so sovražniki cerkve in papeža že vse to imeli poprej dogovorjeno. Tudi ko bi ne bili našli onih besed zapisanih, dobili bi pa kaj drugega kot povod, da se znosijo nad romarji. Vse to so osnovali bogokletni prostozidarji, najhujši sovražniki vsega dobrega, iz sovraštva do papeža in do cerkve. — Papež Leon XIII. je namreč razposlal lepo okrožnico vsem katoličanom, v kateri pojasnjuje, kako bi se zlasti za revne in delavne ljudi zboljšale sedanje slabe razmere. Delavci, roko-

delci so bili veseli, da se papež, kakor nekdanj Jezus, njih spominja ter dela za njih blagor. Na Francoskem so se dogovorili, da se bodo šli sami zahvaliti papežu za to očetovsko ljubezen. Dvajset tisoč delavcev imelo je priti v Rim! Ti bi bili vsi priče, kako skrben je zanje papež, spoznali bi bili še bolj, da le v veri, v katoliški cerkvi čaka delavca prava sreča.

Te pa sovražniki cerkve niso mogli strpeti. Ti hočejo vernim ljudem vzeti vse: kruh, zaslužek in vero ter jih s tem dobiti popolno v svojo oblast. Zato so prostozidarji sklenili: Delavci ne smejo do papeža! Ne smejo videti njegove ljubezni in skrbi za delavce, ne smejo se prepričati, da je vzlasti trpinom katoliška cerkev najboljša prijateljica. — To je vzrok, da so jeli razgrajati nad romarji in dosegli so svoj namen; francoski delavci ne smejo k papežu! Sedva si sedaj tudi drugi romarji ne bodo upali v Rim. Nas lahko obišče vsak, kedor hoče, v Rimu zadnjega reveža sme obiskati, kedor hoče, le papež ne smejo obiskati katoličani, le kočetu ne smejo otroci!

potrpi, da si sta nedolžna otročiča, videč, kako da joka mati, plakala tako milo, da bi se moralo risu omehati srce, vse nič ni pomagalo pri grdem človeku, ki je bil brez srca in katerega bog je bil denar.

Postelja, mizica, par polomljenih stolov, nekaj posode, vse to je bilo v par trenutkih na ulici. Naposled gospodar prime še nesrečno mater ter jo z otrokoma vred porine na cesto in jezno za njimi zaloputne z vratmi.

„No, sedaj bo vendar mir pred temi nestrpnimi berači, ki so le v nadlego, a se ne zmenijo, da bi plačali, kar so dolžni.“

„Grdo si naredil s sirotami in bojim se, da se bo kedaj še našim otrokom tudi tako godilo, da jih bodo čez prag metali.“

„Tiho! V svoji hiši sem sam jaz gospodar! Jaz storim, kar hočem in stokrat sem ti že povedal, da se ti nimaš vtikati v moje stvari.“ — S tem je bil končan prepir med skopuhom in njegovo ženo, ki bi bila revežem čada pomagala, a ni smela pri hiši nič govoriti.

Kam pa naj gre mati z otrokoma? Starejši se je drži za krilo, joka in trepeča od mraza, mlajšega dojenca pa pestuje v svojem naročju. Vsa obupana omahne na stol in zdi se ji, da mora umreti od zapuščenosti.

Oh, kako srečna je bila še pred par meseci! Imela je dobrega moža in otroka sta imela skrbnega očeta. Bil je rokodelc — zidar, priden in pošten. Vsako soboto zvečer je prinesel svoj prislužek domov in ni imel družih potreb razven za svojo družino. — Revna sta bila, ko sta se vzela, bogastva tudi pozneje ni bilo, ker zaslužek ni bil velik in sta vzlasti z otroki imela mnogo troškov, a vendar sta se pošteno preživila. Čedno sta oplačila sebe in otroka ter skrbela za primerno hrano in stanovanje. — Toda pri zidanju neke nove hiše se je mož ponesrečil; padel je z visokega odra in skoro mrtvega so ga prinesli domov. V par dnevih spremila ga je vdova z dvema nepreskrbljenima otrokoma na pokopališče.

Bliskoma je bila uničena sreča poštene rokodelske družine. Treba je bilo sedaj v pozni jeseni

To žalostno stanje je pojasnil Leon XIII. sam v razgovoru z Leonom Harmelom, ki je osnoval francoske vlake v Rim. Med drugim je papež rekel Harmelu in njegovim prijateljem tudi te-le besede:

„Pojasnite vse, kako se je postopalo proti papežu in Francozom. Zelo so me vžalili najnovejši dogodki, kajti vladi ste v sporazumljenju z zlobneži. Vse je bilo že poprej točno osnovano in zlobni listi so le radi tega lepo pisali o romarjih, ker so denarja pričakovali od njih. Slavnost na praznik sv. Mihaela nadangelja bila jim je jako neprijetna, slišali so se namreč glasovi: Živio papež! — Uporniki so imeli 48 ur popolno proste roke za svoje sovražno razgrajanje proti papežu in Francozom. Žalibog da sedaj v resnici vlada s urova sila! Ponavlja se za nas zopet doba trpljenja: oljska gora, trnjevenec, križ, gora Kalvarija!“

„Da,“ nadaljeval je sv. Oče, „na goro Kalvarijo treba nam iti. Darov zahtevajo od nas, papež naj trpi in naj bo daritev! Dobro! Sedaj je čas pripravljavanja. Zlobneži imajo popolno proste roke, vlade jih celo podpirajo. Videli bode, da bodo napadli Vatikan. — Dragi moji! sedanjega papeža ne bode več videli, umreti bo moral na gori Kalvariji. Toda po smrti pride vstajenje. Doslej je bil papež jetnik, sedaj je talnik, popolnoma v oblasti neznanogov. Vlade papeža zapuščajo; papež je sam, popolno sam, le previdnost božja čuje

nad njim!“ Po zadnjem rogoviljenju kričala je nahujkana brezverska druhal po ulicah: Zažgimo Vatikan! Ogenj na kuplo sv. Petra! Proč s papežem! V ogenj ž njim!“ — In le vojaki so druhali zabranili s silo, da ni vdrla proti Vatikanu, kjer prebiva papež.

Slovenci smo bili vedno vneti katoličani in zvesto vdani papežu, namestniku Kristusovemu. Tudi Leonu XIII., sedanjemu papežu smo vdani iz srca, in ga ljubimo neizmerno. Zato obsojamo to zlobno početje sovražnikov cerkve in hočemo prav pridno moliti za blagor katoliške cerkve in papeža.

Najbolj žalostno pa je, da so tudi med nami Slovenci ljudje, rojaki, ki hvalijo tako rogoviljenje, za trpečega papeža pa nimajo nobene lepe besede. „Slov. Narod“ je imenoval to rogoviljenje proti papežu „sijajne demonstracije“, torej je z njim zadovoljen in tudi „Rodoljub“ nima za papeža ob tej priliki nobene lepe besede. — Ali ni to največja sramota za nas katoliške Slovence? In kedo je tega kriv? Tisti, ki take liste naročajo in plačujejo! — Vsak Slovenec, ki ima le količkaj katoliškega čutila, količkaj vesti, vrgel bo s studom take časnike od sebe, dobro vedoč, da le norec greje strupeno kačo na svojem srcu! Pravi niso časniki, kateri pohvalno govoré o druhali, ki razgraja in kriči po ulicah: Proč s papežem! Zažgimo Vatikan!

A. K.

skrbeti poleg hrane za gorko obleko, za drva, treba je bilo plačati stanovanje, a vdovi je primanjkovalo vsega potrebnega. Bila je sicer pridna delavka, a za sedaj ni mogla od otrok. Trudila se je mlajšega otroka spraviti kam k dobrim ljudem, da bi šla sama na delo. Vse je imela že lepo napeljano in oskrbljeno, le za stanovanje je prosila gospodarja, naj nekoliko počaka s plačilom. A tu je zadela, kakor smo se prepričali, ob trd, mrzel kamen. In tako je zdaj na ulicah, kjer burja tako neusmiljeno brije in se igra z gostimi snežinkami. Sedeča na stolu premišljala je uboga mati, kaj storiti. Otroka je zavila v gorko odejo, da sta se pomirila in zaspala, sama pa v tužnih mislih tudi za trenotek zadremlje, seveda le omamljena od bridkostij in slabostij. Takoj jo objamejo zlate sanje. Moža vidi pred seboj zdravega in veselega, ki ji je prinesel tedenski zaslužek ter ji zatrjeval, da ni umrl, kakor ljudje pravijo, da se mu prav dobro godi in da tudi njej in otrokom ni nobene sile. Izroči ji denar, da plača svoj dolg in z možem se vrmeta v gorko sobico.

Oj kako je tukaj prijetno! Kako gorko je nedolžnima otrokoma . . . Goljufni spanec, ali hočeš v večno spanje zazibati ubogo družino?!

III.

Bila je že tema in sneg je še vedno naletaval, ko je Angela hitela v zbirališče Marijinih otrok. To je bilo ne posebno daleč od one hiše, v kateri se je godil ravnokar opisani žalostni prizor z vdovo in sirotami. Angela začuje v daljavi glasno vzdihovanje. Strah jo je, a vendar hiti proti kraju, odkoder prihaja ihtenje. Angela se prestraši, ko zapazi na sredi ulice jokajočo ženo, držečo v naročju spečega otroka.

„O Bog!“ vsklikne Angela, „Marijana, kaj pa delate tukaj? Kaka nesreča vas je zadela?“

„Oh, Angela jaz sem zelo nesrečna. Kaj bo z menoj, kaj bo z mojimi otroci? Hišni gospodar nas je vrgel iz stanovanja, ker mu nisem mogla takoj prvi dan plačati stanarine in sedaj ne vem pod milim Bogom nikamor.“

V Angelinem srcu se je pričel hud boj. Deset goldinarjev je imela v žepu, in kakor je od Ma-

Razne novice.

(Daruja.) Občespoštovani predsednik kranjske notarske kamore g. dr. Jernej Zupanec je podaril 3000 gl. za šolo v Št. Lenartu nad Železniki. Blagi dobrotnik si je s tem postavil trajen spomenik v župniji, kjer je pred 81 leti zagledal luč sveta. — V Slavini sta zgradila gg. Kalister in Gorup novo šolsko poslopje, ki je v čast občini in dobrotnikoma.

(Škof dr. Glavina in tržaške razmere.) Omenjali smo že v listu bombe, katero so nedavno našli položeno v škofovi palači. Lahoni se namreč znašajo nad škofom, ker je ukazal, da se slovenska pridiga, odpravljena pri sv. Justu, vrši v drugi cerkvi. — Vsled teh surovih izgredov proti blagemu škofu s strani zagrizenih Italijanov poslale so vse dekanije v škofiji udanostna pisma in izjave sočutja, v katerih obsojajo pobalinstvo strastnih nasprotnikov cerkve. — Tudi na sv. Justa dan, ko ima redno slovesno sv. mašo škof, čulo se je, da nameravajo Lahoni napraviti demonstracije proti škofu, kadar bi šel v cerkev. Policija je imela dela polne roke. Veliko sv. mašo je opravil ta dan mil. g. stolni prošt dr. J. Šust.

(Amerikansko.) Pred tremi meseci smo poročali, da so Slovenci v Jolijetu začeli si graditi novo cerkev in danes nam je povedati, da je stavba že gotova in lepo poslopje že izročeno svetemu namenu. Po prizadevanju našega rojaka, ondotnega duhovnika č. g. Fr. Šušteršiča, bila je 90 črevljev dolga in 52 črevljev široka cerkev iz rezanega ka-

mena z vso notranjo opravo vred dovršena v treh mesecih in dné 18. oktobra v navzočnosti več stotin Slovencev in med vdeležbo 15 katoliških slovenskih društev z zastavami in godbami jako slovesno blagoslovljena. Sveto dejanje je izvršil in slovenski govor do zbranih vernikov govoril preč. gosp. opat Bernard Ločnikar.

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Čast. gosp. Janez Mervec, župnik v Stopičah, je prezentovan za župnijo Št. Rupert. Čast. gosp. Lovro Mencinger, župnik na Golem, je šel v pokoj. Na njegovo mesto pride čast. g. Matija Erzar, dosedaj kapelan v Ribnici.

(Dijaska miza preč. g. kanonika Jerana.) Največji dobrotnik dijakov v Ljubljani je brez dvoma preč. g. kanonik L. Jeran. Ves čas, kar je v Ljubljani — blizu 40 let — daruje se neprestano za blagor učeče se mladine; vzlasti nadaljuje to delavnost kot kanonik stolne cerkve. Prijatelji in častilci — med njimi je mnogo „njegovih“ — večinoma duhovniki, ga v tem preblagem početju prav krepko podpirajo, tako da n. pr. v tekočem šolskem letu podpira okoli 130 dijakov. Seveda vsak dobi le malo, a ker je število toliko, izda vendar blagi mladino ljub vsak mesec 200 do 300 gl. — Zima trka na vrata in ta je vzlasti občutljiva tudi za uboge dijake. Kdor jih vidi, kako slabo oblečeni in sestradani mnogi šolarji hodijo v šolo, kako hvaležni so za vsak grizljaj kruha, isti razume, zakaj preč. g. kanonik Jeran v zadnji „Danici“ nekoliko glasneje

rijane zvedela, ravno dovolj, da bi ta plačala za ostalo stanarino. Toda kaj bo dala kot Marijino dekle za novo napravljeno kronico? Zvedavo jo bodo tovarišice povpraševale, koliko je prinesla, skušale se bodo med seboj, katera bo več dala, Angela vendar ne sme bit med zadnjimi. Naposled vendar srečno dokonča boj v svojem srcu in nekako mirno reče Angela Marijani, katero je že dlje časa poznala kot pošteno in delavno ženo:

„Nikar ne obupaj Marijana! Le vstani in mirna bodi! Tukaj imaš deset goldinarjev. Vzemi jih in plačaj neusmiljenega oderuha, da te zopet vzame pod streho. Znanprej bo pa že Bog preskrbel. Marijini otroci gotovo ne bodo pozabili uboge družine.“

„Oh, kako si dobra Angela! Toda, ali pa smem tudi vzeti ta denar? Kaj pa poreče tvoja mati?“

„Zato le brez skrbi bodi! Mati nič ne vedó za te denarje. Jaz sem jih skrivaj prihranila z delom čez čas in namenila sem jih za novo krono Matere božje. Vem pa, da Mariji le vstrežem, ako v toliki

stiski denar tebi izročim in le par desetice, ki jih še imam, darujem v imenovani namen.“

Angela gré z Marijano, potrka na okno hiše, izroči denar in preskrbi, da se je revna družina zopet preselila na suho pod streho.

Tako milo-proseče je Angela posvarila trdosrčnega skopuha, da se je zdelo, kakor da bi se mečilo tudi njegovo kamenito srce.

Oj, srce človeško! Kako skrivnostna uganjka si ti! V kako raznovrstnih podobah se nam kažeš! — Kak razloček med srcem Angelinim in srcem skopuhovim! — V ogledalu svete vere pa je rešena ta uganjka.

Angela hiti in je kmalu v zbirališču, kjer Marijine hčere donšajo svoje darove male in obilne. Nekako boječe se približa tudi Angela ter izroči predstojnici dve desetici.

„Ne morem več dati“, reče zarudela.

„Že dobro“, reče predstojnica, „saj vem, da si revna in da moraš skrbeti za bolešno mater.“

trka na usmiljena srca ter prosi milodarov za svojo „dijaško mizo“. Po svoji navadi in tudi po pravici hvali blagi dobrotnik marljivo napredovanje dijakov, ki obetajo biti vrli sinovi cerkvi in domovini svoji. — Teh besed nismo napisali, da bi hvalili gospoda kanonika dobrotljivost, kajti ta je dovolj znana in to bi bilo vodo v Ljubljano nositi; pač pa omenjamo te zadeve, ker so nam razmere med dijaki znane in vemo, da jih je res veliko podpore vrednih in potrebnih. Naj bi torej blagi prijatelji šolske mladine vzlasti v zimskem času spominjali se ubogih dijakov; želeli bi vzlasti, da bi se duhovnikom pridružilo tudi mnogo svetnih podpornikov!

(Iz krškega okraja) se nam z dné 17. t. m. poroča, da vinska kupčija ondi ni nič kaj živahna. Po nekaterih goricah so vinu nastavili previsoko ceno, 10 do 13 gld. staro vedro. Nekateri so ga prodali, a so s previsoko ceno tovarnike odgnali. Tudi se govori, da je vino razprodano, a to ni resnično. Vina je še dosti in po nekaterih krajih, posebno po škocijanskih in studenskih gričih, ponujajo ga po 8 do 10 gld., slabše vrste dobi se tudi izpod 8 gld. staro vedro.

(Družba sv. Mohorja) začela je društvenikom razpošiljati svoje knjige za tekoče leto. Razpošiljatev knjig, ki bo trajala kakih 7 do 8 tednov, vrši se tako, da letos dobi knjige najprej lavantinska škofija; za njo goriška, krška, tržaška, razni kraji, in nazadnje ljubljanska škofija, ki je bila lani prva. Udom ljubljanske škofije bo torej letos treba dober mesec dnij še čakati na društvene knjige. Vsak ud dobi šestero knjig in sicer: 1. Življenje blažene Device in Matere Marije in sv.

Jožefa X. snopič; s tem zvezkom je dokončano to obširno delo slavnoznanega, žal, da prerano umrlega nabožnega pisatelja Jan. Volčiča; primerno je temu zvezku na koncu pridani životopis pisatelja, spisal P. Flor Hrovat. — 2. Molitvenik: Gospod teči mi pomagat! Bolnikom spisal Jak. Peregrin Pavlič, knez in škof krški. — 3. Občna zgodovina za slovensko ljudstvo, spisal Jos. Stare, XV. snopič. S tem zvezkom je tudi dokončano to velevažno zgodovinsko delo, s katerim si je pridobil gospod pisatelj lep spomin med slovenskim ljudstvom. — 4. Fizika ali nauk o prirodi, II. knjiga (o kemiji). — 5. Slovenske večernice, 45. zvezek, poln raznovrstnega in zanimivega poučno-zabavnega bera. — 6. Koledar za leto 1892 z navadnim imenikom udov in raznim mikavnim leposlovnim gradivom. — Iz družbinega oglasnika posnamemo, da se je v zadnjem letu pomnožilo število udov za 3743, torej šteje družba sv. Mohorja letos ogromno število 51.827 udov! S tem velikanskim številom so dopolnjeni najdrznejši upi, ki so jih gojili društveni prijatelji. Dal Bog, da se i v prihodnje množi število udov vzlasti pa število pazljivih čitateljev. — To je zopet velikanski uspeh na polju slovenskega narodno-kulturnega napredovanja, katerega je dosegla v prvi vrsti slovenska duhovščina s svojim neumornim delovanjem za družbo, katero v plačilo zaslepljeni domači nasprotniki imenujejo brezdomovinsko, narodu slovenskemu tujo. — Družba sv. Mohorja sijajno spričuje, kako zlobna in neopravičena so taka očitanja! Dal Bog, da vsaj neovržene številke odpró zaslepljenim rojakom oči,

Hvala lepa! Nebeška mati naj ti stotero poplača tvoj dar.“

Angela pa se hitro izgubi med druge tovarišice. Sramovala se je, da je tako malo prinesla, a povedati tudi ni hotela, kam je denar dela, nebeška Gospa že vó, kaj je z denarjem storila, in Angela upa, da je s tem ravnala prav po njenih željah.

Nekaj dnij pozneje je bil god brezmadežnega Spočetja. Ta dan se je vršilo slovesno venčanje kipa Matere božje z novo dragoceno krono. V slavnostnem govoru je pojasnoval duhovnik misel: Lepi in dragoceni so biseri, ki krasijo Marijino krono, a najlepši biser v očeh nebeške Kraljice je ljubezen do Boga in s to združena ljubezen do bližnjega.

Po dovršeni slovesnosti pa pokliče duhovnik Angelo k sebi ter reče vpricho drugih tovarišic:

„Vsi biseri, ki ste jih Marijine hčere darovale za krono, dragoceni so in lepi, a najlepši biser darovala je naša Angela, ki se je usmilila uboge družine ter je to delo, kar je še posebne hvale

vredno, skrivala pred svetom. Tako delajte v prihodnje vse Marijine hčere in krona je tudi vam vsem zagotovljena pri Bogu.“

Angela, kateri se je neprijetno zdelo, da je Marijana to stvar obesila na veliki zvon, povešala je med tem nagovorom sramožljivo svoje oči in ničesar ni mogla spregovoriti. Srce ji je bilo polno veselja, kakoršnega človeku daje zavest, da je storil dobro delo; zato ji ta očitna pohvala veselja ni pomnožila, a tudi srca ne napihnila. Radostna hitela je domov, kjer jo je težko pričakovala njena mati, ki je tudi zvedela o tem dogodku.

„Draga moja“, reče ji mati, „mного veselja sem že vžila s teboj, a take radosti, kakor danes, mi nisi še napravila nikoli. — Blagoslov božji in materin bodi vsikdar s teboj in povsod.“

Da bi pač vse slovenske matere imele táko veselje in srečo s svojimi hčerami!

da spoznajo, kako silno krivico da s svojimi psov-kami delajo slovenski duhovščini ter da nehajo s svojimi tujimi liberalnimi težnjami kopati slovenskemu narodu — prezgodnji grob!

(Mačke-ure.) Francoski misijonar Le Huk pripoveduje v svojem življenju v Kini nasledujo dogodbico: Nekega dne šli smo obiskat novo spreobrnene kristijane. Na potu pridemo do dečka, ki je vole pasel. Vprašamo ga, če vé, koliko je ura. Mi smo namreč ure doma pozabili. Deček se ozre proti nebu, a oblaki so zakrivali sonce; deček torej ni mogel iz solnca povedati, koliko da je ura. „Počakajte, v trenutku vam povem,“ reče deček in steče v bližnjo hišo. Kmalu se vrne in prinese seboj v naročju mačko. — „Glejte,“ pravi, „dvanajst še ni na uri.“ Pri tem pa je pokazal na mačkino oko, ter kvišku potegnil obrvi. Začuden smo gledali dečka, on pa je bil popolno resen in mački se je videlo, da je tega že vajena. — „Hvala lepa, dečko!“ rekli smo in hiteli dalje. — Ko pridemo do svojih kineških znancev, prvo je vprašanje, kako da se pozna ura na mačkinem očesu. Čudili so se, da mi tega ne vemo. Nabrali so urno kakih 10 mačk v bližnjih hišah ter nam pokazali, da ta ura na vseh očeh prav kaže. — Punčica mačjega očesa se namreč do poldneva vedno manjša in je najozja ob 12. uri ter je podobna ravni črti, ki se pozna kakor las navpično čez oko. Popoldne se zopet razširja, ter dobi do polnoči podobo kroglice. — Zagotavljali so nam, da tam vsak otrok po mačjem očesu prav natanko določuje, koliko da je ura. Mi smo se tudi res sami prepričali, da te ure prav in natanko kažejo. — Zopet nekaj novega.

(Tržna cena v Mariboru.) Pšenica 8 gl. 20 kr., rž 7 gl. 30 kr., ječmen 5 gl. 70 kr., koruza 5 gl. 10 kr., proso 5 gl., hajdina 4 gl. 80 kr., krompir 2 gl., vse po hektolitru; fižol 12 kr., leča 28 kr., grah 24 kr., riža 28 kr., sladkor 34 kr., sljive 34 kr., luk ali čebul 5 kr., hren 16 kr., maslo 1 gl. 20 kr., mast 66 kr., slanina (špeh) sveža 54 kr., povojena 75 kr., puter 90 kr., govedina 60 kr., teletina 64 kr.

Listnica upravnitva:

Kaj radi pošljemo list na ogled, ako se kdo zanj oglasi. Redno pošiljati ga moremo le onim, ki so naročnino plačali. Nekateri stari naročniki so z letošnjo naročnino še na dolgu. Prosimo jih najvljudneje, da nam zastanek kmalo pošljejo. — Prijatelje svoje, vzlasti č. g. duhovnike, prosimo, da bi za novo leto kmalu pričeli nabirati naročnike. Priporočevanje in delitev Mohorjevih knjig ter izpraševanje so za to jako ugodne prilike. — Priporočamo posebno faram naročevanje „Domoljuba“ pod skupnim zavitkom. Da se to tem lažje zgodi, pripravljani smo od novega leta naprej na vsakih deset iztisov pošiljanih v enem zavitku po en iztis brezplačno priložiti.

Loterijske srečke.

Dunaj	7. novembra:	62,	30,	57,	27,	75.
Gradec	7. novembra:	2,	55,	79,	26,	81.
Line	14. novembra:	35,	80,	89,	90,	79.
Trst	14. novembra:	3,	31,	25,	80,	51.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 3. decembra.

Tržne cene v Ljubljani

due 11. novembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	8	77	Špeh povojen, kgr.	—	64
Rež,	6	80	Surovo maslo,	—	72
Ječmen,	4	58	Jajce, jedno	—	3
Oves,	3	9	Mleko, liter	—	8
Ajda,	5	38	Goveje meso, kgr.	—	42
Proso,	4	71	Telečje	—	64
Koruza,	5	20	Svinjsko	—	54
Krompir,	2	41	Koštrunovo	—	40
Leča,	10	—	Pišance	—	35
Grah,	10	—	Golob	—	17
Fižol,	9	—	Seno, 100 kgr.	1	96
Maslo,	kgr.	—	Slama,	1	78
Mast,	—	66	Drva trda, 4 mtr.	7	60
Špeh svež,	—	54	„ mehka, „	5	40

Tinktura za želodec,

katero iz kineške rabarbare, kerhlikovcovega lubja in svežih pomerančnih olupkov prireja **G. PICCOLI**, lekar „pri angelju“ v Ljubljani, je mehko, toda ob enem uplivno, delovanje prebavnih organov urajajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zaboječih po 12 in več steklenic. Zaboječ z 12 stekl. velja gl. 1.36, z 55 steklen., 5 Kg teže, velja gl. 5.26. Poštnino plača naročnik.

(60-25) (60-60)

Kwizdov fluid proti protinu

bolečine olajšujoče domače sredstvo.

☞ Cena steklenici 1 gold. ☞

Kwizdove alveolar-zobne kapljice 1 stekl. 50 kr.	Kwizdova tinktura za kurja očesa in bradovice. 1 steklenica 35 kr.
Kwizdov lasni cvet. 1 st. 50 kr.	Kwizdov trpetčev sok, stekl. 35 kr.
Kwizdov obliž za kurja očesa. Škatljica po 35, 70 kr.	Kwizdova alveolar-zobna pasta, škatljica 70 kr.
Kwizdovo francosko žganje. Stekl. 85 kr.	Kwizdova čebulna pomada, lonček 80 kr.
Kwizdova alveolar-ustna voda, stekl. 40 kr.	

Pravo le z zraven stoječo varstveno znamko se dobiva po vseh lekarnah v Avstro-Ogerskej.

Vsak dan razpošilja po pošti glavna zaloga:

Okrožna lekarna Korneuburg b. Wien

Franco Iv. Kwizda. (10-10)

Kwizdov

izklj. priv.

restitucijski fluid,

voda za umivanje konj.

Vze 30 let z najboljšim uspehom v mnogih dvornih hlevih, v vsójih civilnih in vojskih hlevih v rabi za okrepanje pred in ojačenje po velikih naporih, pri izpahenji, otrpnosti kit itd., naredi konja zmožnega za izredno težko vožnjo in tek.

Cena steklenici gld. 1.40.

Pravi z gornjo varstveno znamko se dobi v vseh lekarnah in drožerijah v Avstriji in na Ogerskem.

Vsak dan pošilja po pošti glavna zaloga:

Franz Iv. Kwizda,

c. in kr. avstrijski in kr. rum. dvorni zalagatelj, okrožni lekarnar, Korneuburg b. Wien. (10-10)

**Cenilniki
zastonj
in franko.**

Največja zaloga
šivalnih strojev**JAN. JAX,****LJUBLJANA,**

Najnižje cene.

Ugodni vplačilni obroki se
(1410) dovoljujejo. (30-18)

Zamenjuje stare stroje.

Poprave vrše se točno
trajno in ceno.**Preselitev trgovine.**

(52-15)

Štefana Nagy-jatrgovina z železjem, ro-
kodelskim, hišnim in ku-
hinjskem orodjem

je od dne 1. julija t. l. nadalje

na Valvazorjevem trgu št. 5

(prej France Trček)

v poslopji okrajnega glavarstva.

Največji izbor.

(3)

(19)

Popravila.
Preobleke.

L. Mikusch,
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Jos. Cotman,

pleskar, lakirar in napični slikar, (7-5)

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 17

se priporoča št. občinstvu v mestu in na deželi v lično izvršitev vseh v njegovo stroko spadajočih del, posebej se priporoča gg. obrtnikom (rokodelcem) v izvršitev imenskih n raznih napisov. Delo solidno, trajno in cene nizke.

Na Najvišje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veličastva

Bogato oskrbljena po c. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov zajamčena

XXV. državna loterija

za vojaške dobrodelne namene.

3091 dobitkov v skupnem znesku 170.000 goldinarjev in sicer:

1 glavni dobitnik s 100.000 gld. z dvema preddobitkoma in dvema podobitkoma à 500 gld., 1 dobitnik s 15.000 gld., 1 dobitnik s 5000 gld., 1 dobitnik s 4000 gld., 1 dobitnik s 3000 gld., 1 dobitnik s 2000 gld., 1 dobitnik s 1000 gld. in 80 dobitkov po 100 gld. v gotovini, naposled serijski dobitki v skupnem znesku 39.000 gld.

Žrebanje se bo vršilo nepreklicno dne 29. decembra 1891. — Srečka stane 2 gld. a. v.

Podrobnejša določila ima igralni načrt, ki se dobiva brezplačno s srečkami pri oddelku za državne loterije, Dunaj, I., Bismergasse 7, II. Stock, in Jakoberhofe, kakor tudi po mnogih prodajalnicah.

Srečke se pošiljajo poštne proste.

Dunaj, oktobra meseca 1891.

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov,
oddelek državne loterije.

(1895) 6-3

(3)

Zobni zdravnik iz Berolina
univ. med.

DR. R. JACOBI

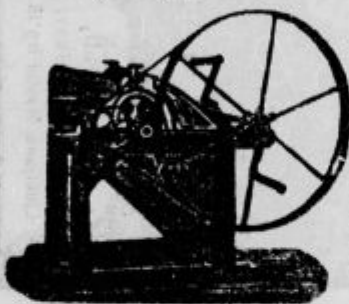
Stari trg št. 4. I. nadstropje, v Ljubljani

ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne;
ob nedeljah od 9. do 11. ure dopoldne. (1413) 10-7

(3) Za uboge ob petkih od 9. do 10. ure dopoldne.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Plugji, brane, njivni valarji, sejalnice, stroji za košnjo, obračalnica za seno, konjske zobače, stiskalnice za seno, mlatilnice, gepelji, loko-

mobili, trieure, snažilnice žita, stroji za robkanje turšice, slamoreznice, stroji za trenje žita, za rezanje repe, za mlenje in meškanje sadja, za stiskanje grozdja in oliv, peronospora-aparati, stroji za lupljenje ovočja, sušilnice za ovočje in zelenjad, smrki (pumpe) za vino, kletne priprave, smrki za vodnjake, krožne žage, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, mlečni separatorji, priprava za vzdigavanje sodov, stroji za vrtnanje, avtomatično delujoče stiskalnice sladke krme, stroji za žetanje, (20-19) treslice itd. (20-18)

Vse najboljše izdelano po najnižji tovarniški ceni.

Jamstvo! Pripravno plačevanje! Cas poskušnje!

Zaloga kmetijskih in vinorejskih strojev

IG. HELLER, II, Dunaj, Praterstrasse 78.

Bogato ilustrovani 144 strani obsežajoči ceniki v nemškem, italijanskem in slovanskem jeziku se pošiljajo gratis in franko.

Zanesljiv zastop se posod osnujejo.

Franc Petrovčič,

ključarski mojster in izdelovalec

turnskih ur,

(2) na sv. Petra nasipu hiš. št. 35 v Ljubljani,

priporočá se slavnemu občinstvu v mestu in na deželi v izdelavo vseh strok **ključarskega dela**, kakor tudi naprav **turnskih ur**, vseh v to vrsto spadajočih del in poprav, ter obeča najsolidnejše delo in najnižje cene.

(1452) 3-3

Filip Kisovar,
krojaški mojster,
v St. Pavlu pri Preboldu

se priporočá slav. občinstvu v mestu in na deželi v lično izdelovanje

obleke po najnovejšem kroju.

Jamci za solidno, dobro delo, pošteno postrežbo in nizko ceno. (1175) (5-5)

se priporočá preč. duhovščini, družtvom, trgovcem, občinskim uradom in slav. občinstvu za vsakovrstna v tiskarsko stroko spadajoča naročila.

Katoliška tiskarna
v Ljubljani.

Naznanilo.

1176.

V najem se dá (3-2)

prostor za usnjarje,

ob veliki cesti in na prijetnem kraju na Notranjskem, natančneje se izve pri opravištvu tega lista.

Vse rabljene pismene znamke

kupuje vedno

G. Zechmeyer, Noremberg (Nürnberg).

Obrazci zastoj. 20-2

Pri zlatem drž.
jabolku.

P. PSEHOFER

Zum goldenen
Reichsapfel.

lekarnar na Dunaju, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, poprej **univerzalne kroglice** imenovane, so staroznano zdravilno sredstvo. — Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh kroglic velja: **1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.,** pri nefrankovanej pošiljavi po povzetju **1 gld. 10 kr.** — Če se naprej pošlje denar, velja s poštne prosto pošiljavo: **1 zavoje kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavoja 2 gld. 30 kr., 3 zavoja 3 gld. 35 kr., 4 zavoja 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr.** (Menj nego jeden zavoje se ne more odposlati.)

Prosi se, da se zahtevajo izreono

J. Pserhoferja kri čistilne kroglice.

in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski pečat **J. Pserhofer** in sicer v **XX rdeči** **XX** barvi.

Balsam za ozebljine J. Pserhoferja, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljavo 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. 1 steklenica 50 kr.

Ameriška maša za protin, 1 gld. 20 kr.

Prašek proti potanju nóg, škatljica 50 kr., s frankovano pošiljavo 75 kr.

Balsam za gušo, 1 flakon 40 kr., s frank. pošilj. 65 kr.

Zdravilna esenca (Praške kapljice), proti sprje-nemu želodcu, slabej prebavljivosti itd. 1 stekl. 22 kr.

Angleški čudezni balsam, 1 steklenica 50 kr.

Fijakarski prašek, proti kašlju itd. 1 škatljica 35 kr., s frankovano pošiljavo 60 kr. (10-2)

Tannochinin-pomada, J. Pserhoferja, najboljšo sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatljica 2 gld.

Univerzalni obliž, prof. Steudel-a, sredstvo pr. ranam, oteklinam itd. 1 lonček 50 kr., s frank. pošilj. 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullrich-a. Domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljenja. 1 pak. 1 gl.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmaceutične specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbe.

Pošiljave po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa tudi proti povzetju.

Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštnaj nakaznici), je poštnina dosti nižja nego pri pošiljavih s povzetjem.

Zgoraj imenovane specialitete dobivajo se tudi v Ljubljani pri **G. Piccoli-ju**.

XX Roboi za na glavo, XX
svilnati in volneni, v najrazličnejših bojah, platno, kotonina,
hlačevina, volneno blago (15)
lepo, močno, dvojne širokosti, meter po 50 kr. in više.

Fr. Petrič,

trgovina z manufakturnim in kramarskim
XX blagom XX
v Ljubljani, Špitalske ulice 6

Domaća tvrka!
Poleg Lingarjevih ulic.

Najnižje cene!
Geniki in vzorci franko!

priporoča svojo največjo zalogo in najraznovrstnejšo izbero
modnega in kramarskega blaga,
sukna za moške in ženske obleke.

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije** in **zobna plombovanja**.

A. PAICHEL,

(1863) 20 **zobozdravnik** (5)

pri Hradeckega mostu I. nadstr.

Proč z navadno kavo, kupujte

Kneippovo sladno kavo,

ki jo izdeljuje za Avstro-Ogersko po naročilu g. župnika **Seb. Kneippa** edino le tovarna

bratov Ölz v Bregencu

na **Bedenskem jezernu.**

Velečast. gosp. župnik **Kneipp** se je odločno izrekel zoper bobovo kavo, kakor jo zdaj v prodajalnicah kupujemo in uživamo. Tista je sad strupenega drevesa, ne daje telesu nobene moči, razburja le živce, ker je strupena, ter izvaja še druge jedi na pol prebavljene iz želodca. Kneippova kava pa ima **veliko redilno moč**, pomiri živce, in je **dosti boljši kup**. Komur bi se ta kava ne zdela dovolj okusna, naj jej primeša nekoliko

OCHRANNA-ZNÁMKA.

Seb. Kneipp

Ölzove kave,

in ne bo skoraj poznal razločka od navadne kave. Pil bo pa potem redilno, zdravo in ceno kavo.

Kako se ta kava kuha, to se bere že v naših zavojih. Kdor kupuje, naj pazi, da dobi pravo blago, ki ga pozna na tem: zavoji so štirvoglati in rudeči, **bratov Ölz**, varnostna marka, ponvica, podoba in podpis župnika Kneippa. Ölzova kava nosi ime in ponvo.

Dobi se v vseh boljših prodajalnicah za prekomorsko blago. Lahko se pa tudi pri nas naroči, in jo pošljemo v zavojih po 4¹/₂ kil franko s pošto.

Bratje Ölz,

tovarna za Kneippovo sladno kavo

131 v Bregencu. (20-2)

Dosedaj neprekošeno!

W. MAAGER-jevo pristno sciščeno

Dorševo

salo iz kitovih jeter

1133

od

(10-2)

Viljema Maager-ja,

na Dunaji.

Prve medicinske autoritete so preiskale to sredstvo in je priporočajo in zapisujejo zaradi lahke prebavljivosti tudi za otroke, v vseh slučajih, v katerih hoče doseči zdravnik okrepljenje vsoga organizma, zlasti prsi in pluć, povečanje telesne teže, zboljšanje sokov in čiščenje krvi sploh. — Steklenice po 1 gl. dobé se v tovarniški zalogi: na Dunaju III,3, Heumarkt in v vseh lekarnicah avstro-ogerske države.

Nadalje:

Dr. Karola Mikolasch-a španjsko

kinsko vino

za okreščavanje pri opešanih silah po prestanih boleznih. — Cena steklenici gl. 1.50.

Dr. Karola Mikolasch-a španjsko

kinsko železno vino

za zboljšanje krvi. — Cena steklenici gl. 1.50.

Dr. Karola Mikolasch-a španjsko

pepsin-vino

za pospeševanje prebavljanja. — Cena steklenici gl. 1.50.

Dr. Karola Mikolasch-a španjsko

pepton-vino

za preživljene telesa brez pomoči želodčne delavnosti. — Cena steklenici gl. 1.50.

Dr. Karola Mikolasch-a španjsko

rabarbarsko vino

za pospeševanje delovanja črev. — Cena steklenici gl. 1.50.

Dobé se skoro v vseh lekarnah.

Glavno zalogo in glavno razpošiljalnico za avstro-ogersko državo ima:

Viljem Maager na Dunaju,
III,3, Heumarkt 3.